

Allophilia Ölçeği'nin Değerlendirilmesi: Türkçe Geçerlilik ve Güvenirlik Çalışması

The Evaluation of Allophilia Scale: The Study of Turkish Validity and Reliability

Huriye İrem KALAYCI KIRLIOĞLU¹, Mehmet KIRLIOĞLU²

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Karabük Üniversitesi, hurirkal@gmail.com, ORCID ID: 0000-0002-8352-8868

² Doç. Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi, kirliloglumehmet@gmail.com, ORCID ID: 0000-0003-0130-0841

Öz

Bu çalışmanın amacı yurt dışında geçerlilik ve güvenilirlik çalışmaları yapılmış Allophilia Ölçeği'ni Suriyelilere yönelik tutumu ölçecek şekilde uyarlamaktır. Bu kapsamda çeşitli geçerlilik ve güvenilirlik analizleri yapılmıştır. AFA sonucunda üç faktörlü yapı ortaya çıkmıştır. Üç faktörlü yapıya sahip Allophilia Ölçeği Doğrulamalı Faktör Analizi ile doğrulanmıştır. Çalışmada Yerel Halkın Suriyelilere Yönelik Tutum Ölçeği (YHSYTÖ) ve Yabancı Düşmanlığı Ölçeği (YDÖ) ölçüt geçerliliği için tercih edilmiştir. Allophilia Ölçeği ile YHSYTÖ arasında pozitif, YDÖ negatif yönde anlamlı ilişkiler elde edilmiştir. Allophilia Ölçeği'nin iç tutarlılık katsayısı ,94 olup Rahat Hissetme, Duygusal Yakınlık ve Benimseme alt boyutlarının iç tutarlılık katsayısı sırasıyla ,91; ,86 ve ,88'dir. Ölçeğin zamana karşı değişmezliğini ortaya koyabilmek için üç hafta ara ile yapılan ön test – son test sonuçları arasında pozitif yönde ve anlamlı ilişki elde edilmiştir. Böylece Suriyelilere yönelik tutumları ölçen Allophilia Ölçeği, geçerli, güvenilir bir ölçüm aracı olarak literatüre kazandırılmıştır.

Anahtar kelimeler: Allophilia Ölçeği, geçerlilik, Suriyeliler, güvenilirlik

Abstract

The aim of this study is to adapt the Allophilia Scale, whose validity and reliability studies was carried out abroad, to measure the attitude towards Syrians. In this context, various analyzes have been made. As a result of the EFA, a three-factor structure has emerged. The Allophilia Scale, which has a three-factor structure, was verified by CFA. In the study, the Attitude Scale Towards Syrians and the Scale of Xenophobia were chosen for the criterion validity. A positive and significant relationship was found between the Allophilia Scale and the Attitude Scale Towards Syrians. A negative and significant correlation was found between Allophilia Scale and the Scale of Xenophobia. The Cronbach Alpha coefficient of the Allophilia Scale is ,94. The Cronbach Alpha coefficient of sub-dimensions of Comfort (that is, feeling at ease with outgroup members), Affection (a positive feeling experienced toward a outgroup), and Kinship (in the sense of "sharing something," experiencing a sense of belonging with the out group) was 91; 86 and 88. In order to reveal the invariance of the scale against time, a positive and significant correlation was obtained between the pre-test and post-test results performed with three weeks. Thus, the Allophilia Scale, which measures attitudes towards Syrians, has been introduced to the literature as a measurement tool which is valid and reliable.

Key words: Allophilia Scale, validity, Syrians, reliability

Makale Atif: Kalaycı-Kırlioğlu, H. İ. ve Kırlioğlu, M. (2021). Allophilia Ölçeği'nin Değerlendirilmesi: Türkçe Geçerlilik ve Güvenirlik Çalışması. *Türkiye Sosyal Hizmet Araştırmaları Dergisi* 5(2), 156-171

Alındı 15.12.2021
Kabul Edildi 23.12.2021
Yayınlandı 31.12.2021

Telif hakkı: © 2021 yazarlar tarafından. Lisans Sahibi Türkiye Sosyal Hizmet Araştırmaları Dergisi, Rize, Türkiye. Bu makale, Creative Commons Attribution (CC BY) lisansının (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>) hüküm ve koşulları altında dağıtılan açık erişimli bir makaledir.

1. Giriş

Yer değiştirme olarak ifade edilen ve toplumun yeniden şekillenmesine sebep olan göç olgusu dünyanın karşılaştığı önemli problemlerdendir (Özüdoğru vd., 2018). Son zamanlarda yaşanan iç savaşlar, iklim değişikliği, kuraklık, salgın hastalıklar, asayiş sorunları gibi olumsuz faktörlerin etkisi ile daha iyi sağlık, eğitim, istihdam ve genel olarak yüksek refah koşulu ve yaşam şartlarının iyileşmesi umuduyla kişinin kendi ülkesini terk edip refah seviyesi daha yüksek olan ülkelere yerleşmektedir. Dolayısıyla göç hareketi pek çok nedene bağlı olarak ortaya çıkmaktadır. İnsanlık var oldukça da çeşitli nedenlerle devam edecektir (Crush ve Ramachandran, 2009).

Türkiye; jeopolitik konumu ve Asya, Avrupa ve Afrika kıtasını birbirine bağlaması, Orta Doğu'ya komşu olması itibarı ile transit göç yolları üzerinde konumlanmaktadır. Bu özel konumundan dolayı çeşitli göç hareketlerinden etkilenmiş bir ülkedir. Göç hareketlerinin merkezinde olması Türkiye'nin Cenevre Sözleşmesi'ne çekince koyarak imzalamasına neden olmuştur. Buna göre Avrupa dışından gelen kişilere mülteci statüsü verilmemektedir. Buna karşın, var olan mevzuatın yetersiz kalması nedeniyle Türkiye yeni düzenlemeler yaparak Suriyeliler ile ilgili özel uygulamaları yürürlüğe sokmuştur (Kap, 2014). 2011 yılından bu yana Türkiye, Suriye'de yaşanan çatışmalar nedeniyle büyük bir kitle tarafından hedef ya da transit ülke haline gelmiştir. Uygulanan açık kapı politikası, kısa sürede Türkiye'yi hedef ülke olarak tercih eden Suriyeli sayısını arttırmıştır. Kitlesele olarak sınırlardan giriş yapma geçici koruma statüsünü sağlamıştır (Özüdoğru vd., 2018). Bu yoğun kitlesele göç sonucu aradan geçen 10 yılda bu sayı hızla artmış, 2021 yılı Ocak ayı itibarı ile İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü'nden alınan veriler sonucuna göre ülkemizde geçici koruma kapsamı adı altında 3.645.140 Suriyeli yaşamını sürdürmektedir. Bu çalışmanın yürütüldüğü Konya ilinde ise 122.651 Suriyeli barınmakta ve bu oran Konya ili nüfusunun yaklaşık %5.51'ine tekabül etmektedir. İlk zamanlarda savaştan kaçarak güvenlik ihtiyaçlarını karşılamak üzere Türkiye'ye göç eden Suriyeliler, Suriye'de savaşın hâlâ devam etmesi ve Suriye'deki koşulların dönmeleri için uygun olmaması, AB'nin sınırlarını kapatması nedeniyle Türkiye'ye yerleşmiş bulunmaktadır (Erdoğan ve Çorabatır, 2019; İçduygu ve Ayaşlı, 2019; Kılcan vd., 2017). Gün geçtikçe Türkiye'de sayıları ve kalıcılıkları giderek artmaktadır (Erdoğan, 2018; İçduygu ve Ayaşlı, 2019). Nihayetinde zamanla seyri değişen bu kitlesele göç hareketi Türkiye'nin göç konusundaki deneyimini arttırdığı gibi göçle beraber birtakım sorunları da beraberinde getirmiştir (Gencer, 2017). 2011 yılındaki savaşın ilk zamanlarında Suriyelilerin Türkiye'ye sığınmaları Türk halkı tarafından ensar 'yardım eden' muhacir 'göç eden' bakış açısıyla yorumlanmış, zor durumda kalan Suriyelilere kapılarını açarak ev sahipliği yapmıştır. Yıllar içinde Suriyeli nüfusunun sürekli artış içinde olması geçici değil kalıcı oldukları farkındalığını oluşturmuş ve zaman içinde ensar-muhacir bakış açısından olumsuz bakış açısına dönüşmüştür. Ek olarak hem yazılı hem de görsel medyada Suriyeliler üzerinden olumsuz görüntülerin aktarılmasının yerel halkın Suriyelilere yönelik fikirlerinin değişime uğramasında önemli bir etken olduğu vurgulanmaktadır (Cengiz, 2015). Kültürel aşinalığa bağlı olarak göçmenlere yönelik kabulün yüksek olduğu sınır illerinde de kalıcılıkla birlikte yerel halkın tepkisi değişebilmektedir (Çakırer-Özservet, 2015).

Çokkültürlü bir ülke olan Türkiye'de "Hemşehri Hukuku" hiç kimseyi yabancı olarak görmez, aynı yerde ikamet eden herkes hemşeridir anlayışı ile oluşturulmuştur (Çakırer-Özservet, 2015). Bununla birlikte, uygulamada bu durum farklılaşabilmektedir. Tillion'a (2006) göre göçle birlikte birbirinden kan bağı, etnik köken ya da kültür açısından farklı olan "yabancılar"ın bir arada yaşamaya başlaması ile örneğin namus gibi kaygılar başlamaktadır (Yıldız-Tahincioğlu, 2017). Bu durum da toplumsal kabulü azaltıcı olabilmektedir. İnsan yeni bir uyaranla karşılaştığında uyum ya da direnç göstermektedir. Uyum biyolojik, psikolojik ve sosyal olarak benzer şekilde oluşmaktadır. İnsan davranışı içinde bulunulan çevreye uyum sağlayabileceği gibi tehdit algıladığında varlığını korumak için direnç göstermektedir. Bu süreç talepleri, taleplerin algılanmasını ve bunlara verilen tepkileri içermektedir (Gençöz, 1998). Devore ve Schlesinger'e (1999) göre göçmenlerin gelenek, değer ve uygulamalarının göç alan toplumunkiyile

farklı ya da zıt olması halinde etkin kimlik farkındalığı artmaktadır (Potocky-Tripodi, 2002). Bauman Elias'tan aktararak aynı mekânın paylaşılmasına bağlı olarak her iki tarafta da ön yargıların etkisiyle "farklılıkları abartma"nın ortaya çıkacağını belirtmektedir. Bu durumun birlikte yaşamaya engel olabilecek seviyeye ulaşabileceğini ve "yeni gelenleri tehlikeli dışarıklılar" olarak karşılanabileceğini ifade etmektedir (Bauman, 1999). Bu anlayış "öteki" üzerinde güç kullanılabileceğine dayanmakta ve baskıyı içermektedir (Dominelli, 2002, s. 18). 2011 yılından bu yana gerçekleşen yoğun göç hareketleri Türkiye'nin toplumsal yapısında farklı bir oluşuma neden olmaktadır (Özil, 2016). Bu yeni oluşumun ifadesi olan Suriyeliler, birçok farklı olayın bir araya gelmesiyle ülkelerinde yaşayamayacak duruma gelen, ülkelerini terk etmek zorunda kalan ve gittikleri güvenli ülkede yaşamlarını sürdürmeye çalışan bireylerdir (Buz, 2005). Suriyelilerin kültürü, yaşama bakış açıları ile Türk toplumunun kültürü ve bakış açıları arasında farklılıkların olabileceği (Alptekin vd., 2018) ve farklılıkların da iki toplumun birbirlerine karşı olumsuz düşüncelerin ortaya çıkmasına sebep olabileceği belirtilmektedir (Özdemir, 2017). Ayrıca Suriyelilerin göç öncesi, süreci ve sonrası deneyimleri ile yerel halkın özellikleri ve hazırbulunuşluğu da her iki toplum açısından göç sürecini önemli ölçüde etkileyebilmektedir (Gencer ve Karagöz, 2016). Öte yandan Suriyelilere yönelik bilgi eksikliğinin ön yargıları doğurduğu ve bunlar da olumsuz anlamda Suriyelilerin sorumlu tutulduğu alanlara işaret etmektedir (Kırılıoğlu ve Gencer, 2020). Bu hususta, sığınmacılar geldikleri bölgelerde zenofobi¹, ön yargılar, göçmen karşıtı tutumlar, işsizlik, fakirlik vb. olumsuz olaylarla uğraşmak zorunda kalabilmektedirler (Ünal, 2014; Kırılıoğlu ve Gencer, 2020). Bu durumda ortaya biz ve onlar zıtlıkları çıkmaktadır. Bu ikili zıtlık insanın yaşamının pek çok alanında karşılaşılabilecek doğal sayılan bir durumdur. İnsanların yeni gelen ya da yerleşik kişi konumlarına bağlı olarak biz ile onlar, yabancı olanın (onlar) bilinene (biz) benzer olması halinde normal olarak kabul edilmektedir (Akbaş, 2003). O halde biz ve onların aralarında sürekli bir etkileşim olan değişebilen kavramlar olduğu söylenebilir.

Suriyelilere yönelik dışlama davranışlarının kaynağında ekonomik nedenler ön plana çıkmaktadır. Türk vatandaşları Suriyelilerin işlerini ellerinden aldıklarını, emek piyasasını düşürdüklerini düşünmektedirler. Aynı zamanda ev kiralalarının artmasının sebebi olarak da Suriyelileri görmektedirler. Gıdaya olan talebin artmasından dolayı gıda fiyatlarında yaşanan artışın sebebi olarak da Suriyeliler gösterilmektedir (Çetin, 2016). Ancak sosyal dışlanma; politik, hukuki, psikolojik, sosyokültürel gibi maddi ve manevi boyutları olan bir unsurdur (Özdemir ve Öner-Özkan, 2016; Canatan, 2008). Suriyeliler günlük yaşamda iş ve ev bulmakta zorluk yaşadığı, asayiş ve düzen ile ilgili konularda yerel halkın endişe duyduğu, Türkiye ekonomisini zayıflattığı, Suriyeli öğrencilerin okullara kabul edilmediği ya da Suriyeli öğrencilerin çoğunlukta olduğu okul ve sınıflardan yerel halkın çocuklarını aldığı gibi birden fazla alanda sosyal dışlanmaya maruz kalabilmektedirler (Deniz vd., 2016; Karasu, 2016; Boyraz, 2015; Ünal, 2014; Tekin, 2009). Dahası sosyal dışlanma akran ilişkilerine sirayet ettiğinde ise akranlar arasındaki olumsuz tutum ve davranışlar Suriyeli çocuklarının eğitim yaşantısını sekteye uğratabilmektedir (Gencer, 2017). Ayrıca özellikle Suriyeli çocukların, akranları tarafından park, sokak, okul, devlet kurumu gibi alanlarda sosyal dışlanmaya, ayrımcı tutumlara, şiddete ve gaspa uğradıkları da belirtilmektedir (Gencer, 2019). Bu konuda sosyal hizmet uygulaması yapmakta olan öğrencilerle yapılan bir araştırmada sosyal hizmet bölümü dördüncü sınıf öğrencilerinin de birçok noktada belirtilen sosyal dışlanma unsurlarına destek veren görüşleri olduğu tespit edilmiştir (Kırılıoğlu ve Tekin, 2019).

2011 yılından itibaren yoğun bir göç literatürü oluşmaya başlamış, Suriyelilere (Özmete vd., 2018; Özüdoğru vd., 2018; Kılcan vd., 2017) ve Türk toplumuna (Yalçın, 2018) yönelik tutumları ölçen çeşitli ölçüm araçları geliştirilmeye ya da uyarlanmaya çalışılmıştır. Suriyelilere yönelik tutumları ölçmek üzere kullanılan ölçekler tutumlar açısından incelendiğinde ölçeklerin olumsuz ifadeler üzerinden inşa edildiği

¹ Yabancı düşmanlığı kavramı Xenophobia veya 'zenofobi' olarak da ifade edilmektedir. Bir topluma yabancı olan kişilere yönelik her türlü olumsuz tutum ve davranışları barındırmaktadır. Yabancı olduğu düşünülen bireyler reddedilir ya da dışlanır (Asya-Pasifik STK Dünya Konferansı Toplantısı, 2001).

görülmektedir (Özmete vd., 2018; Özüdoğru vd., 2018). Diğer bir ifade ile yerel halkın Suriyelilere yönelik tutumları ile ilgili ölçek maddelerinin ya tamamı ya da bir kısmının olumsuz ifadeler aracılığı ile tutumları ölçtüğü anlaşılmaktadır. Ek olarak olumlu tutumları artırmak için sadece olumsuz tutumlara odaklanmanın yeterli olmayacağı, bu olumlu tutumları olumsuz tutumların tersi olarak kabul etmek anlamına gelebileceği ancak tutumlar arasındaki ayrımın buna indirgenemeyeceği belirtilmektedir (Pittinsky vd., 2011). Ayrıca bireylerin olumsuz tutumlardan ziyade olumlu tutumları bildirmeyi daha rahat hissedebilecekleri ve müdahale çalışmasında olumlu tutumların belirlenmesinin, grup içi ve dışı üyeler arasında olumlu sosyal ilişkilerin inşa edilebileceği ifade edilmektedir (Pittinsky vd., 2011a). Böylece 2011 yılından itibaren bu yana Türkiye’de yaşayan ve kalıcılıkları giderek artan Suriyelilere yönelik Türk toplumunun olumlu tutumunu ortaya çıkarmaya yönelik bir ölçüm aracının gerekli olduğu anlaşılmaktadır. Bu noktada bir toplumdaki en büyük azınlık gruplara ilişkin olarak geliştirilen Allophilia Ölçeği’nin Türkiye’de Suriyelilere yönelik uyarlanması amacıyla bu çalışma ortaya çıkmıştır. Allophilia toplumun genelinin dışında kalan gruplar için kullanılmaktadır. Dış grup olarak da adlandırılmaktadır. Amerika’da Afrikalı-Amerikalılar (Pittinsky vd., 2011), İtalya’da Romanlar (Alfieri ve Marta, 2011) ve İspanya’da Kuzey Afrikalı bireyler (Morales ve Magallares, 2017) dış grup ya da azınlık gruplara örnek olarak verilebilmektedir. Bu doğrultuda çalışmanın amacı yurt dışında geçerlilik ve güvenilirlik çalışmaları yapılmış ve Suriyelilere yönelik yerel halkın tutumunu ölçen bir ölçüm aracının uyarlamak ve konuyla ilgili yapılacak olan diğer çalışmalara yardımcı olmaktır. Bu genel amaca istinaden oluşturulan araştırma soruları şu şekildedir:

Türkçe uyarlama çalışmasındaki DFA, Pittinsky ve diğerleri (2011a) tarafından elde edilen 17 maddelik ve 5 alt boyutlu Allophilia Ölçeği’ni destekleyecek midir? Eğer DFA desteklemezse yapıyı değiştirmek için ne yapılabilir?

Türkçe uyarlama çalışmasında ortaya çıkan yapı ile Yerel Halkın Suriyelilere Yönelik Tutum Ölçeği ve Yabancı Düşmanlığı Ölçeği puanları arasındaki ilişki nedir?

2. Yöntem

Araştırma, var olanı değiştirmeden tespit etmeyi amaçlayan tarama modelinde yapılmıştır (Büyüköztürk vd., 2013). Allophilia Ölçeği’nin geliştirilmesinde kapsam geçerliliği (Fraenkel ve Wallen, 2008), yapı geçerliliği ve ölçüt geçerliliği (Tabachnick ve Fidell, 2007) yapılmıştır. Faktör analizlerinden sırasıyla açıcı (AFA) daha sonra doğrulayıcı faktör analizi (DFA) uygulanarak bulgular kısmında bu analizlere yer verilmiştir.

2.1. Veri Toplama Araçları

Allophilia Ölçeği: Araştırmada kullanılmak üzere Allophilia Ölçeği’nin geçerlilik ve güvenilirlik çalışması yapılmıştır. Allophilia Ölçeği bir toplumda dış grup olarak adlandırılan gruplara uygulanmaktadır. Örneğin ölçeğin ifadeleri Amerika Birleşik Devletleri’nde Afrikalı-Amerikalılara göre düzenlenmişken (Pittinsky vd., 2011) İtalya’da Romanlara yönelik (Alfieri ve Marta, 2011), İspanya’da Kuzey Afrikalı bireylere yönelik (Morales ve Magallares, 2017) düzenlenmiş ve uygulanmıştır. Ölçek 17 maddeden oluşmaktadır. Beş alt boyuttan oluşmaktadır. Bunlar duygusal yakınlık, rahat hissetme, benzerlik, etkileşim, benimsemedir. Her bir ifade, kesinlikle katılmıyorum ve kesinlikle katılıyorum anlamına gelmekte olan 1-6 puan arasında derecelendirilmektedir. Ölçekten alınan puanlar arttıkça olumlu tutumların da arttığı belirtilmektedir. Ölçekte ters madde bulunmamaktadır.

Yerel Halkın Suriyelilere Yönelik Tutum Ölçeği: YHSYTÖ, Özüdoğru ve diğerleri (2018) tarafından literatüre kazandırılmıştır. Üç alt boyutu, 5’li likert tipinde ve toplamda 26 maddeden oluşan ölçekten en az 26 en fazla 130 puan alınabilmektedir. Yüksek puanlar Suriyelilere yönelik tutumların olumlu olduğu şeklinde yorumlanmaktadır. Özüdoğru ve diğerleri (2018) tarafından yapılan çalışmada ölçeğin iç tutarlılık katsayısı ,96; bu çalışmada ise ölçeğin iç tutarlılık katsayısı ,94 olarak bulunmuştur.

Yabancı Düşmanlığı Ölçeği: Özmete ve diğerleri (2018) tarafından Türkçe'ye uyarlanan ölçek Veer ve diğerleri (2011) tarafından geliştirilmiştir. Ölçek tek boyutlu olup 11 maddeyi içermekte ve 6'lı likert tipidir (Kesinlikle Katılmıyorum-Kesinlikle Katılıyorum). Ölçekten 11-66 arasında bir puan alınabilmektedir. Ölçeğin 8. maddesi ters puanlanmaktadır. Ölçekten alınan puanlar yükseldikçe yabancı düşmanlığının da arttığına işaret etmektedir. Özmete ve diğerleri (2018) tarafından yapılan çalışmada ölçeğin iç tutarlılık katsayısı ,88; bu çalışmada ise ölçeğin iç tutarlılık katsayısı ,84 olarak bulunmuştur.

2.2. Çalışma Grubu

Çalışmanın katılımcıları Konya ilindeki üniversitelerde sosyal hizmet eğitimine devam etmekte olan öğrencilerden oluşmaktadır. Çalışmada üç farklı katılımcı grubu yer almaktadır.

AFA, DFA ve iç tutarlılık analizleri için 434 sosyal hizmet öğrencisine ulaşılmıştır. Bu noktada ölçek madde sayısı üzerinde hareket edilmekte ve her bir madde için en az 10 katılımcının olması gerektiği üzerinde durulmaktadır (Alpar, 2016). Benzer ölçekler geçerliliği için ise 100 sosyal hizmet öğrencisine ulaşılmıştır. Zamana karşı değişmezlik için 59 sosyal hizmet öğrencisine ulaşılmıştır. Zamana karşı değişmezlik için üç hafta ara ile ön test – son test uygulaması yapılmıştır.

Tablo 1. Araştırma katılan öznelere ilişkin bilgiler

	AFA DFA		Benzer Ölçekler		Zamana Karşı	
	İç Tutarlılık		Geçerliliği		Değişmezlik	
	n	%	n	%	n	%
Kadın	372	86	92	92	47	80
Erkek	62	14	8	8	12	20
1	125	29	5	5	-	-
2	137	31	7	7	-	-
3	77	18	47	47	57	97
4	95	22	41	41	2	3
SÜ²	197	45	36	36	-	-
NEÜ³	145	34	54	54	59	100
KTO⁴	92	21	10	10	-	-

AFA, DFA ve iç tutarlılık analizleri için çalışmaya katılan öğrencilerin yaşları 18-33 arasında değişmekte olup yaş ortalaması $20,86 \pm 1,71$ 'dir. Benzer ölçekler geçerliliği için çalışmaya katılan öğrencilerin yaşları 19-29 arasında değişmekte olup yaş ortalaması $21,70 \pm 1,30$ 'dur. Zamana karşı değişmezlik için üç hafta ara ile ön test – son test uygulamasına katılan öğrencilerin yaşları 19-34 arasında ve yaş ortalaması $21,95 \pm 2,38$ 'dir.

2.3. Dil Geçerliliği

İlk olarak iki farklı çevirmen (Aksayan ve Gözüm, 2002) tarafından 17 maddelik Allophilia Ölçeği'nin çevirisi gerçekleştirilmiştir. Orijinal maddeler ve iki farklı çevirmen tarafından çevrilen maddeler alt alta olacak şekilde yedi farklı sosyal hizmet akademisyenine gönderilmiştir. Akademisyenlerin sosyal hizmet doktora programından mezun olmasına dikkat edilmiştir. Akademisyenlere çevirilerden birini tercih etmelerinden ziyade çeviriler üzerinde de önerilerini sunabilecekleri belirtilmiştir. Akademisyenlerden gelen düzeltmeler araştırma ekibi tarafından karşılaştırılmıştır. Oluşturulan yeni form, orijinal İngilizce maddeleri ile birlikte yabancı dil eğitimi veren bölümde öğretim üyesi olarak görev yapan bir akademisyene gönderilmiştir. İlgili öğretim üyesinin sunduğu düzeltmeler de dikkate alınarak gerekli

² Selçuk Üniversitesi

³ Necmettin Erbakan Üniversitesi

⁴ KTO Karatay Üniversitesi

düzenlemeler yapılmıştır. Ardından çevrilen maddelerin Türkçe anlam ve dil bilgisi açısından yeterli ölçütleri karşıladığını tespit edebilmek amacıyla ölçek maddeleri Türk Dili dersini vermekte olan bir akademisyene gönderilmiştir. İlgili öğretim üyesinin sunduğu düzeltmeler de dikkate alınarak gerekli düzenlemeler yapılmış ve nihai form oluşturulmuştur.

2.4. Verilerin Toplanması

Tüm veri toplama araçları online olarak web tabanında hazırlanmıştır. Bu noktada surveey.com adlı web sitesinden yararlanılmıştır. Elde edilen linkler öğrencilerin danışmanları aracılığı ile öğrencilerin bulunduğu whatsapp gruplarına gönderilmiştir.

2.5. Araştırmada Verilerin Değerlendirilmesi

KMO ve Barlett testleri, verilerin faktör analizi için uygunluğu için tercih edilmiştir. Çalışmada geçerlilik yöntemlerinden yapı geçerliliği için AFA ve DFA, ölçüt geçerliliği için benzer ölçekler geçerliliği tercih edilmiştir. Ölçüt geçerliliği Yerel Halkın Suriyelilere Yönelik Tutum Ölçeği ile birlikte yerine getirilecektir. Çalışma güvenirlik yöntemlerinden iç tutarlılık katsayılarından ve zaman karşı değişmezlikten yararlanılacaktır. Zamana karşı değişmezlik için ölçek aynı örnekleme üç hafta ara ile uygulanmıştır. Belirtilen analizler için IBM SPSS ve AMOS programları kullanılmıştır. Verilerin normal dağılımına ilişkin Skewness ve Kurtosis değerleri incelenmiş (George, 2011; Hancock ve Mueller, 2006) ve verilerin $\pm 1,5$ arasında değiştiği tespit edilmiştir.

3. Bulgular

Allophilia Ölçeği'nin geçerliliği ve güvenirliğini ortaya koyabilmek amacıyla çeşitli analizler yapılmıştır. 17 madde ve 5 alt boyuttan oluşan Allophilila Ölçeği'nin DFA ile doğrulanması yapılmaya çalışılmasına rağmen 5 alt boyutlu yapı doğrulanmamıştır. Bu nedenle ilk olarak AFA yapılarak boyutlar belirlenmiş, ardından DFA yapılmıştır. Sonraki aşamada ise güvenirlik analizlerine geçilmiştir.

3.1. AFA

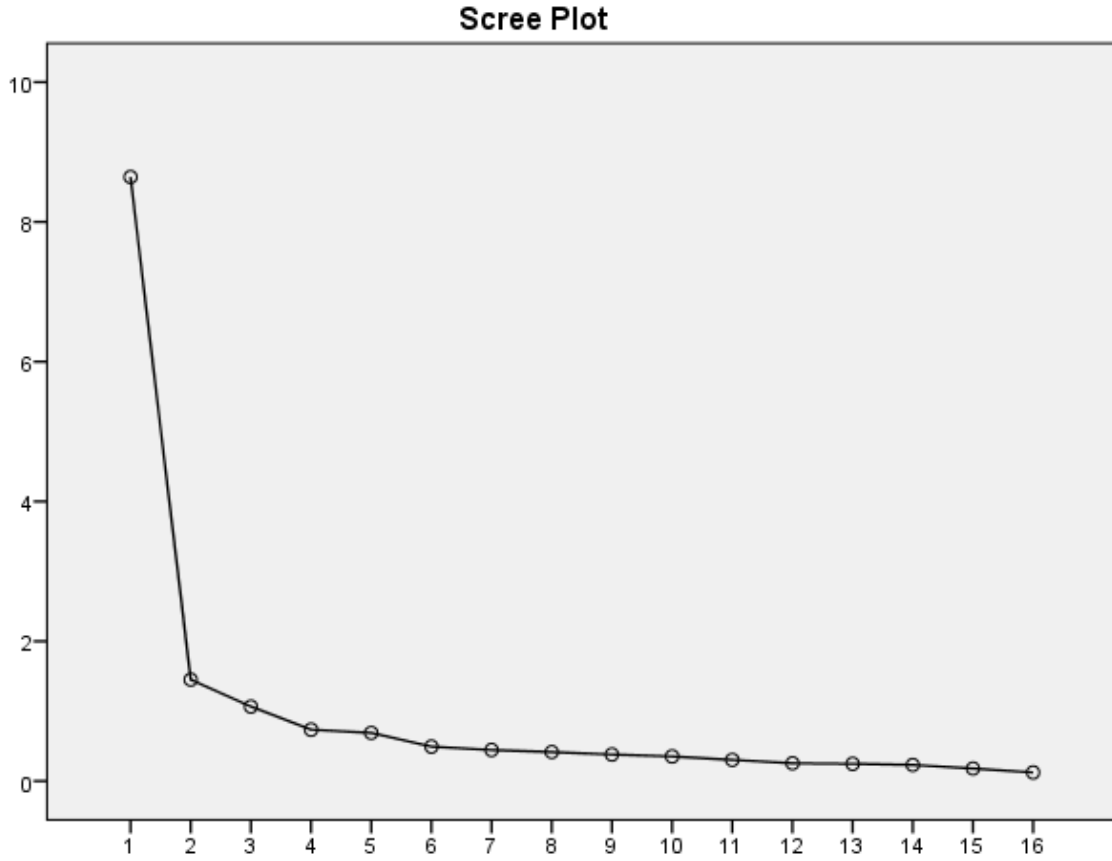
Verilerin faktör analizi için uygunluğu KMO ve Barlett testleri ile tespit edilmiştir.

Tablo 2. KMO ve Barlett test sonuçları

KMO		,931
Barlett Testi	χ^2	5016,585
	Sd	120
	p değeri	,000

Analiz sonucunda KMO değerinin 0,93 ve Barlett testinin ($\chi^2=5017$; $p=0,000$) sonucu anlamlı bulunmuştur. KMO değerinin $>0,60$ ve Bartlett's Testinin $p<,05$ (Tuna vd., 2012) olması nedeniyle veri setinin AFA için uygun olduğu yorumu yapılabilmektedir. AFA sonucunda Şekil 1'de gösterilen ScreePlot elde edilmiştir.

Şekil 1. AFA ScreePlot Grafiği

Grafik incelendiğinde ölçeğin üç faktörlü bir yapıya olduğu söylenebilir. Maddeler ile ilgili olarak önce korelasyon matrisi incelenmiştir. Korelasyon matrisinde M10'un diğer maddelerle olan korelasyon değerler $< ,30$ olduğu için M10 analizden çıkarılmıştır. Ek olarak binişik madde olup olmadığı incelenmiş ve binişik madde olmadığı tespit edilmiştir. Maddelerin ortak varyansları ve faktör yükleri aşağıdaki tabloda verilmektedir.

Tablo 3. Allophilia Ölçeği'nin Faktör Yapısı

Madde	Ortak Varyans	Faktörler			Madde Toplam Korelasyonu
		F1	F2	F3	
M1	,491		,483		,651
M2	,588		,676		,638
M3	,725	,521			,811
M4	,734	,509			,817
M5	,788	,893			,743
M6	,825	,898			,773
M7	,466	,582			,621
M8	,462			,447	,621
M9	,572			,495	,672
M11	,653		,825		,650
M12	,646		,567		,747

M13	,665		,501	,765
M14	,508	,745		,559
M15	,685		,504	,779
M16	,672		,770	,646
M17	,546		,803	,489
Varyans Kaynağı	F1	F2	F3	Toplam
Açıklanan Varyans	%51,544 8,642	%6,346 1,451	%4,776 1,066	62,666

Tablo 3 incelendiğinde Allophilila Ölçeği'nin üç faktörlü yapısı toplam varyansın %63'ünü açıkladığı görülmektedir. Ölçeğin faktör yapısı incelendiğinde maddelere ilişkin ortak varyansların ,46 ile ,83 arasında değiştiği ve binişik madde olmadığı görülmektedir. Üç alt boyut altındaki maddelere ilişkin faktör yük değerleri ise ,45 ile ,90 arasında değişmektedir. Ölçek maddelerin madde toplam korelasyon değerleri ise ,49 ile ,82 arasında değişmektedir. Tüm bu bulgular Allophilila Ölçeği'nin temiz ve iyi bir faktör yapısına sahip olduğunu göstermekte ve yapı geçerliğinin yüksek olduğu sonucunu desteklemektedir.

Allophilila Ölçeği'nin üç faktörlü yapısı faktörlerde yer alan maddelere göre isimlendirilmiştir. İsimlendirme yapılırken ölçeğin orijinalinde geçen alt boyutlardan yararlanılmıştır. Ölçeğin 3, 4, 5, 6 ve 7. maddelerini kapsayan 5 maddesi varyansın %52'sini açıklayan faktör yapısı "Rahat Hissetme" olarak isimlendirilmiştir. Ölçeğin 1, 2, 11, 12 ve 14. maddelerini kapsayan 5 maddesi ve varyansın %6'sını açıklayan faktörü "Duygusal Yakınlık" olarak isimlendirilmiştir. Ölçeğin 8, 9, 13, 15, 16 ve 17. maddelerini kapsayan 6 maddesi %5'ini açıklayan faktörü "Benimseme" olarak isimlendirilmiştir. Allophilila Ölçeği'ne ait faktörlerin birbirileri ve ölçek toplam puanı ile arasındaki korelasyon değerlerinin yer aldığı korelasyon matrisi Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4. Allophilila Ölçeği'ne Ait Faktörlerin Korelasyon Matrisi

	Toplam Ölçek (44,51±16,21)	Rahat Hissetme	Duygusal Yakınlık
Rahat Hissetme (13,82±6,17)	0,917**		
Duygusal Yakınlık (17,74±5,84)	0,876**	0,718**	
Benimseme (12,94±6,12)	0,889*	0,734**	0,642**

**p<0,001

Tablo 4 incelendiğinde Allophilila Ölçeği ile alt boyutları arasında pozitif yönde yüksek düzeyde anlamlı bir ilişki bulunmaktadır. Bununla birlikte Allophilila Ölçeği'nin alt boyutları arasındaki korelasyonun ,64 ile ,74 arasında değişmekte olduğu görülmüştür. Alt boyutlar arasındaki elde edilen korelasyon sonucuna göre ayırt edici geçerliğinin yüksek olduğu söylenebilmektedir.

Tablo 5. Allophilila Ölçeği ile Yerel Halkın Suriyelilere Yönelik Tutum Ölçeği ve Yabancı Düşmanlığı Ölçeği'ne Ait Toplam Puanların Korelasyon Matrisi

	Allophilila (48,78±15,57)	Yerel Halk	Rahat Hissetme	Duygusal Yakınlık	Benimseme	Kabul	Tehdit	Reddetme
Yerel Halk (79,40±18,59)	,820**							

Rahat Hissetme (14,97±5,86)	,914**	,714**						
Duygusal Yakınlık (19,45±5,28)	,851**	,785**	,679**					
Benimseme (14,36±6,32)	,905*	,703**	,757**	,632				
Kabul (26,41±9,89)	,862**	,845**	,761**	,775**	,771**			
Tehdit (31,33±9,21)	,490**	,816**	,404**	,466**	,443**	,411**		
Reddetme (21,66±4,16)	,532**	,657**	,487**	,636**	,329**	,439**	,403**	
Yabancı (40,12±10,07)	-,578**	-	-,468**	-,540**	-,537**	-	-	-,409**
		,756**				,530**	,772**	

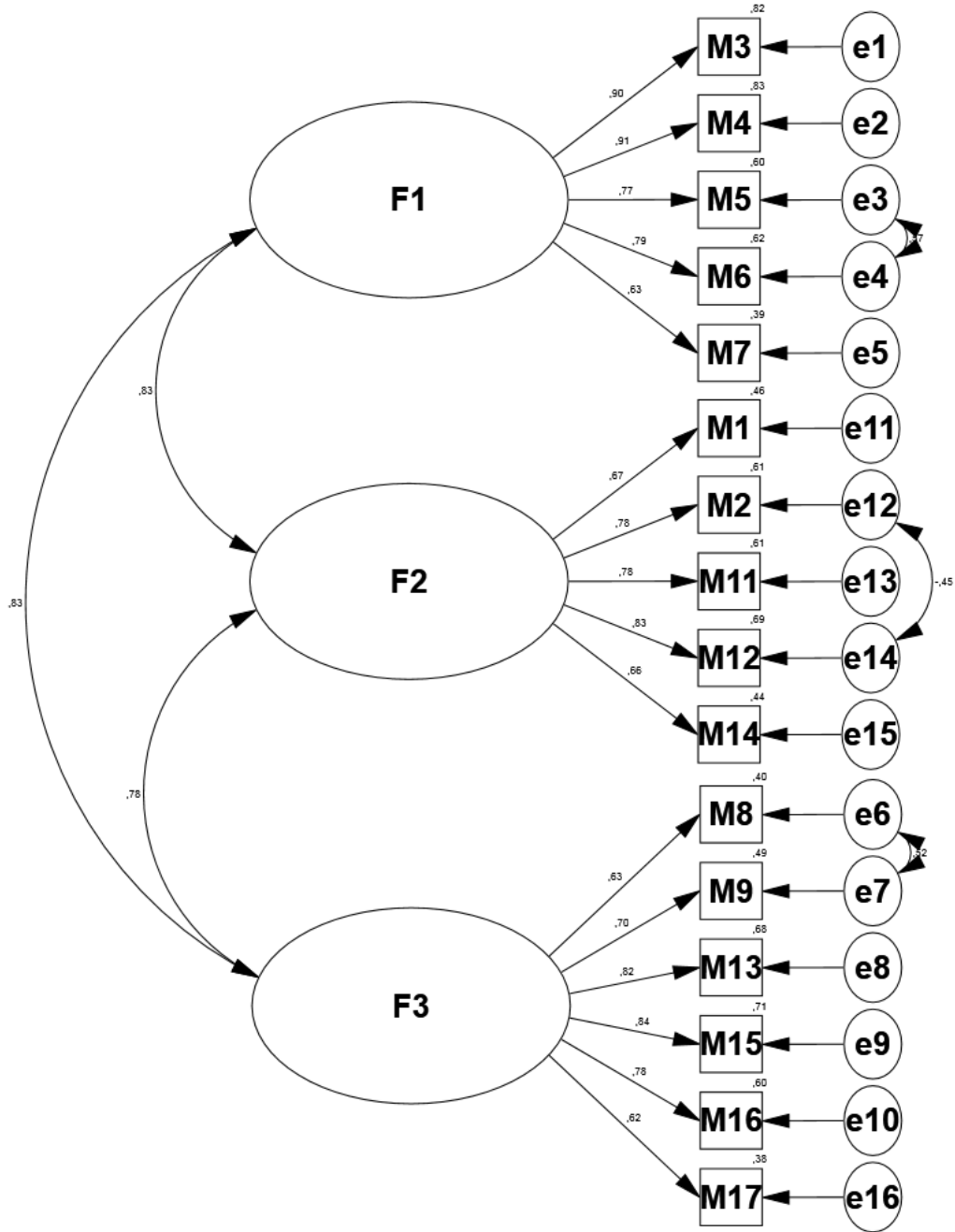
**p<0,001

Tablo 5 incelendiğinde Allophilia Ölçeği ile Yerel Halkın Suriyelilere Yönelik Tutum Ölçeği ($r=,820$) arasında pozitif yönde ve yüksek düzeyde anlamlı bir ilişki varken, Yabancı Düşmanlığı Ölçeği ($r=-,578$) arasında negatif yönde ve orta düzeyde bir ilişki bulunmaktadır. Elde edilen bu bulgular ölçeğin geçerliliğini olumlu yönde desteklemektedir.

3.2. DFA

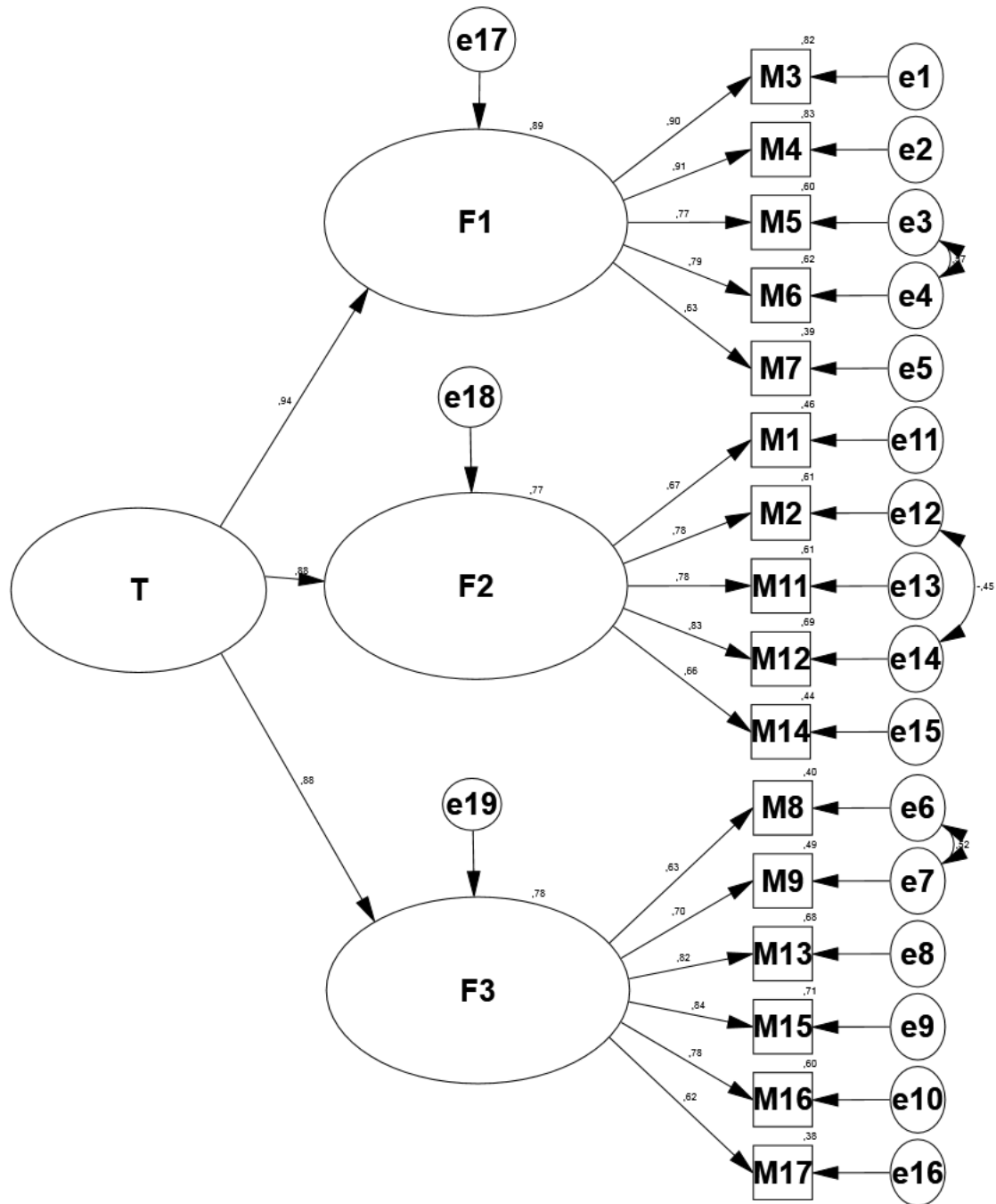
AFA ile elde edilen üç boyutlu yapının doğrulanması yapabilmek için AMOS programı ile DFA ile yapılmıştır. DFA ile üç boyutlu yapının doğrulanmasını değerlendirebilmek için literatürdeki çalışmalarda kullanılmakta olan χ^2/sd ; CFI; TLI, IFI; RMSEA; SRMR gibi uyum indeksleri kullanılmıştır (Kamer ve Şimşek, 2016; Şimşek vd., 2016; Yeşildal vd., 2020, Öztürk ve Kıracı 2019; Çay ve Daşbaşı, 2020).

Şekil 2. Allophilia Ölçeği'ne Ait Ölçüm Modeli

Ölçüm modeline ait uyum indeksleri incelendiğinde $\chi^2(489,942)/sd(98)=4,9$; CFI=0,92; TLI=0,91; IFI=92; RMSEA=0,096; SRMR=0,061 sonuçları elde edilmiştir. Uyum indekslerinin kabul edilebilir değerleri sırasıyla 5; 0,90; 0,90; 0,90; 0,10; 0,10 şeklinde olduğu belirtilmektedir (Kline, 2011; Hu ve Bentler, 1999). Belirtilen uyum indekslerinin kabul edilebilir değerlerin üstünde olduğu ve Allophilia Ölçeği'ne ait ölçüm modelinin genel olarak iyi uyum gösterdiği tespit edilmiştir.

Şekil 3. Allophilia Ölçeği'ne Ait İkinci Düzey DFA Modeli

İkinci düzey DFA modeli incelendiğinde $\chi^2(489,942)/sd(98)=4,9$; CFI=0,92; TLI=0,91; IFI=92; RMSEA=0,096; SRMR=0,061 sonuçları elde edilmiştir. Uyum indekslerinin kabul edilebilir değerleri sırasıyla 5; 0,90; 0,90; 0,90; 0,10; 0,10 şeklinde olduğu belirtilmektedir (Kline, 2011; Hu ve Bentler, 1999). Belirtilen uyum indekslerinin kabul edilebilir değerlerin üstünde olduğu ve Allophilia Ölçeği'ne ait ikinci düzey DFA modelinin genel olarak iyi uyum gösterdiği görülmektedir. Bu durum ölçeğin yapı geçerliğini desteklemektedir.

3.3. Güvenirlik

Tablo 6. Allophilia Ölçeği ve Alt Boyutlarının Güvenirlik Katsayıları

	Cronbach Alpha	Madde Sayısı
Toplam Ölçek	,940	16
Rahat Hissetme	,906	5
Duygusal Yakınlık	,855	5
Benimseme	,884	6

Tablo 6'ya bakıldığında 16 maddeden oluşan Allophilia Ölçeği'nin bütünü için hesaplanan güvenirlik katsayısının ,94 olduğu, alt boyutları için hesaplanan güvenirlik katsayılarının ise ,86-,91 arasında değiştiği görülmektedir. Bu bulgular, ölçeğin bütüne ve alt boyutlara ait iç tutarlılığının yüksek olduğunu göstermektedir.

Tablo 7. Allophilia Ölçeği'nin Zamana Karşı Değişmezliği için Yapılan Ön Test – Son Test Sonuçları

Ölçüm	Son Test (51,66±16,66)
Ön Test (44,46±16,21)	,714**

**p<0,01

Tablo 7 incelendiğinde Allophilia Ölçeği'nin ön test – son test ölçümleri arasında pozitif yönde, yüksek düzeyde anlamlı bir ilişki bulunmaktadır.

4. Tartışma ve Sonuç

Bu çalışmanın amacı yurt dışında geçerlilik ve güvenirlik çalışması yapılmış Allophilia Ölçeği'ni Suriyelilere yönelik tutumu ölçen bir ölçüm aracı şeklinde uyarlamaktır. Allophilia Ölçeği farklı ülkelerde, o ülkelerdeki azınlık gruplara yönelik tutumu ölçecek şekilde kullanılarak (Morales ve Magallares, 2017; Alfieri ve Marta, 2011; Pittinsky vd., 2011) literatüre kazandırılmıştır. Bu azınlık gruplar içinde Afrikalı-Amerikalı, Kuzey Afrikalılar ve Romanlar yer almaktadır. Pittinsky ve diğerlerinin (2011) öne sürdüğü bireylerin olumsuz tutumlardan ziyade olumlu tutumları bildirmede kendilerini daha rahat hissedecekleri vurgusu sosyal hizmet literatürüne uygun görünmektedir. Ayrıca olumlu tutumlar üzerinden gidilerek yerel halk ve azınlık gruplar arasında olumlu sosyal ilişkilerin kurulabileceği düşüncesi güçlü yanlara odaklanan sosyal hizmet bakış açısı ile de uyumlu olduğu söylenebilir.

Çalışma sonucunda 16 madde ve “Rahat Hissetme”, “Duygusal Yakınlık” ve “Benimseme” adlarında üç faktör yapılı, 6'lı likert tipi Allophilia Ölçeği geliştirilmiştir (Madde ve faktör yapıları için Ek 1 ve Ek 2'ye bakınız). Yapılan geçerlilik ve güvenirlik analizleri sonucunda AFA ile ortaya çıkan ölçeğin faktör yapısının DFA ile doğrulandığı temiz ve iyi faktör yapısına sahip olduğu, iç tutarlılık katsayılarının 16 maddelik ölçek için ,94; alt boyutlar için sırasıyla ,91; ,86 ve 88 olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuçlar ölçeğin iç tutarlılığının yüksek olduğu anlamına gelmektedir. Ölçekten en düşük 16 puan, en yüksek de 96 puan alınabilmektedir. Ölçeğin tamamı ve alt boyutlarından alınan yüksek puan, Suriyelilere yönelik tutumların olumlu olduğu anlamına gelmektedir. Ölçekte ters kodlanan madde bulunmamaktadır. Böylece Suriyelilere yönelik tutumları ölçen Allophilia Ölçeği geçerli ve güvenilir ölçüm yapabilecek bir araç olarak literatüre kazandırılmıştır.

Son olarak, Allophilia Ölçeği'nin, farklı örneklemeler üzerinde yapılacak yeni çalışmalarla geçerlilik ve güvenirliliğinin tekrar test edilmesi ve faktör yapısının tutarlılığının sınanması önerilmektedir. Allophilia Ölçeği'nin olumlu tutumları ölçmesinden dolayı özellikle çokkültürlü eğitimin devam ettiği eğitim kurumlarında öğrenciler, öğretmenler ve yöneticiler ile yapılacak çalışmalarda kolaylık sağlayacağı ve

bunun yanında Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları gibi çoğu Suriyelinin sosyal yardım için başvurduğu kurumlarda çalışan meslek elemanları ile yapılacak çalışmalara da ışık tutacağı düşünülmektedir.

Fon

Bu çalışmanın gerçekleştirilmesinde herhangi bir fondan faydalanılmamıştır.

Not

Araştırma öncesinde Necmettin Erbakan Üniversitesi, Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu'nun 20.04.2020 tarih, 26 nolu kararı kapsamında onay alınmıştır.

Kaynakça

- Akbaş, E. (2003). Kültürel sembolleri yorumsamacı bir bakış açısıyla okuma ve sosyal hizmet ilişkisi. *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 14(1), 20-24.
- Aksayan, S., Gözüm, S. (2002). Kültürlerarası ölçek uyarlaması için rehber I: Ölçek uyarlama aşamaları ve dil uyarlaması. *Hemşirelik Araştırma Dergisi*, 4(1), 9-14.
- Alfieri, S., Marta, E. (2011). Positive attitudes toward the outgroup: Adaptation and validation of the Allophilia scale. *Testing, Psychometrics, Methodology in Applied Psychology*, 18(2), 99-116.
- Alpar, R. (2016). *Spor, sağlık ve eğitim bilimlerinden örneklerle uygulamalı istatistik ve geçerlik-güvenirlik*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Alptekin, K., Akarçay Ulutaş, D., Ustabaşı Gündüz, D. (2018). Konya'da geçici koruma altında yaşayan Suriyeliler üzerine bir çalışma. *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi*, 18, 87-114.
- Bauman, Z. (1999). *Sosyolojik düşünmek*. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Buz, S. (2005). Türkiye'deki Sığınmacıların Psikososyal Sağlığı. *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 16(2), 93-105.
- Büyüköztürk, Ş. (2011). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. Ankara: Pegem Akademi.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., Demirel, F. (2013). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Çakırer-Özservet, Y. (2015). Modern göçebeler olarak göçmenler, mekân ve şehre uyum. *Sosyoloji Divanı*, 3(6), 41-54.
- Çay, M., Daşbaş, S. (2020). Kanıta dayalı uygulama ölçeğinin Türkçeye uyarlanması: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 31(4), 1514-1546.
- Çetin, İ. (2016). Türkiye'de Suriyeli Sığınmacıların Sosyal ve Kültürel Entegrasyonu. *Sosyoloji Dergisi* (34), 197-222.
- Deniz, A. Ç., Hülur, A. B., Ekinci, Y. (2016). Suriyeli Sığınmacıların Karşılaştığı Sosyal Dışlanma Mekanizmaları. *Akademik Araştırma ve Dayanışma Derneği Sosyal Bilimler Araştırma Dergisi*, 14(1), 17-40.
- Dominelli, L. (2002). *Anti-oppressive social work theory and practice*. Londra: Palgrave Macmillan.
- Erdoğan, M. M. (2018). Türkiye'deki Suriyeliler toplumsal kabul ve uyum. İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.
- Erdoğan, M. M., Çorabatır, M. (2019). Suriyeli mülteci nüfusunun demografik gelişimi, Türkiye'deki eğitim, istihdam ve belediye hizmetlerine yakın gelecekte olası etkileri. UDRA Programme Research Panel.

- Gencer, T. E. (2017). Göç ve Eğitim İlişkisi Üzerine Bir Değerlendirme: Suriyeli Çocukların Eğitim Gereksinimi ve Okullaşma Süreçlerinde Karşılaştıkları Güçlükler. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 10(54), 838-851.
- Gencer, T. E. (2019). Göç Süreçlerindeki Çocukların Karşılanamayan Gereksinimleri, Haklara Erişimleri ve Beklentileri: Ankara ve Hatay'da Yaşayan Suriyeli Çocuklar Örneği. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Hacettepe Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Gencer, T. E. ve Karagöz, D. (2016). Mülteci çocukların mekânsal ve psiko-sosyal yoksunlukları: kentsel alanlarda mülteci çocuk olmak. A. Çolpan Kavuncu (Ed.), *Kentsel Güvenlik ve Çocuk Suçluluğu* (37-48). Ankara: Polis Akademisi Yayınları.
- Gençöz, F. (1998). Uyum psikolojisi. *Kriz Dergisi*, 6(2), 1-7.
- George, D. (2011). *SPSS for windows step by step: A simple study guide and reference, 17.0 update, 10/e*: Pearson Education India.
- Hancock, G., Mueller, R. (2006). *Structural Equation Modeling: A second course*. Charlotte, NC: Information Age Publishing.
- Hu, L.T., Bentler, P. M. (1999), Cut off criteria for fit indexes in covariance structure analysis: Conventional criteria versus new alternatives. *Structural Equation Modeling*, 6(1), 1-55
- İçduygu, A., Ayaşlı, E. (2019). Geri dönüş siyaseti: Suriyeli mültecilerin dönüş göçü ihtimali ve gelecek senaryoları. MiReKoc Çalışma Notları.
- Kamer, S. T., Şimşek, A. S. (2016). Türk Eğitim Tarihi Dersine Yönelik Öğretmen Adaylarının Tutumlarının Ölçülmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, 17(2). 663-678.
- Kılcan, B., Çepni, O., Kılınç, A. Ç. (2017). Mülteci Öğrencilere Yönelik Tutum Ölçeğinin Geliştirilmesi. *Journal Of Human Scienses*, 14(2), 1045-1057.
- Kırlioğlu, M. ve Gencer, T. E. (2020). Göçmen ve Sığınmacılarla Sosyal Hizmet Dersinin Sosyal Hizmet Öğrencilerinin Suriyelilere Yönelik Algısına Etkisi. *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 31(3), 1127-1152.
- Kırlioğlu, M., Tekin, H. H. (2019). Sosyal hizmet uzmanı adaylarının Suriyeli sığınmacılara yönelik düşünceleri. S. E. Dinçer, S. Sönmez, M. Bostancı, E. Özçoban içinde, *Sosyal, Beşeri ve İdari Bilimler Alanında Araştırma ve Değerlendirmeler* (s. 17-31). Ankara: Gece Akademi
- Kline, R. B. (2011). *Principles and practice of structural equation modeling*. New York: The Guilford Press.
- Morales, J. F., Magallares, A. (2017). Propiedades psicométricas, estructura factorial y validez de constructo de la versión española de la escala de Alofilia. *Anales de Psicología*, 33(2), 283-291.
- Özdemir, E. (2017). Suriyeli Mültecilerin Türkiye'deki Algıları. *Savunma Bilimleri Dergisi*, 16 (1), 116-136.
- Özdemir, F., Öner-Özkan, B. (2016). Türkiye'de Sosyal Medya Kullanıcılarının Suriyeli Mültecilere İlişkin Sosyal Temsilleri. *Nesne Psikoloji Dergisi*, 4(8), 227-244.
- Özil, H. (2016). Kentin Yeni Misafirleri Suriyeliler. *Marmara İletişim Dergisi* (25), 125-129.
- Öztürk, Y. E., Kıracı, R. (2019). Hekim Merhameti Önündeki Engeller Ölçeğinin Türkçe Geçerlilik Ve Güvenilirlik Çalışması. *International Health Sciences and Management Conference 2019-İstanbul*. 441-446.
- Özudoğru, H. Y., Kan, A., Uslu, L., Yaman, E. (2018). Yerel Halkın Suriyelilere Yönelik Tutum Ölçeği Geliştirme Çalışması. *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi*, 40(2), 116-140.

- Pittinsky, T. L., Rosenthal, S. A., Montoya R. M. (2011). Measuring positive attitudes toward outgroups: Development and validation of the Allophilia Scale. In L. Tropp, R. Mallett (Eds.), *Beyond prejudice reduction: Pathways to positive intergroup relations* (pp.41-60). Washington, DC: American Psychological Association.
- Pittinsky, T. L., Rosenthal, S. A., Montoya, R. M. (2011a). Liking is not the opposite of disliking: The functional separability of positive and negative attitudes toward minority groups. *Cultural Diversity and Ethnic Minority Psychology*, 17(2), 134-143.
- Potocky-Tripodi, M. (2002). Best practices for social work with refugees and immigrants. New York: Columbia University Press.
- Şimşek, S., Uğurlu, T. C., Gonca, U. (2016). Üniversite öğrencilerinin devamsızlık eğilimlerinin belirlenmesi: Ölçek geliştirme çalışması. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(1), 297-311.
- Tabachnick, B. G., Fidell, L.S. (2007). Using Multivariate Statistics. Pearson Education, Inc./Allyn and Bacon.
- Tekin, M. (2009). Türkiye'de Yaşayan Sığınmacı ve Mültecilerin Entegrasyonunda Yaşanan Sorunlar ve Avrupa Birliği Uygulamaları Bağlamında Çözüm Önerileri. Ankara: Polis Akademisi Güvenlik Bilimleri Enstitüsü.
- Tuna, M., Bircan, H., Yeşiltaş, M. (2012). Etik Liderlik Ölçeği'nin geçerlilik ve güvenilirlik çalışması: Antalya örneği. *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 26(2), 143-155.
- Ünal, S. (2014). Türkiye'nin Beklenmedik Konukları:"Öteki" Bağlamında Yabancı Göçmen ve Mülteci Deneyimi. *Zeitschrift für die Welt der Türken/Journal of World of Turks*, 6(3), 65-89.
- Yalçın, Ö. (2018). *Sosyokültürel uyum ölçeği (Scas-r)'nin Gaziantep/Türkiye'de yaşayan Suriyeli göçmenler örneğinde Arapça'ya uyarlama, güvenilirlik ve geçerlik çalışması* (Yüksek Lisans Tezi, Hasan Kalyoncu Üniversitesi).
- Yeşildal, M., Erişen, M. A., Kırac, R. (2020). Sağlık Sistemlerine Güvensizlik: Bir Geçerlilik Ve Güvenilirlik Çalışması. *Uluslararası Sağlık Yönetimi ve Stratejileri Araştırma Dergisi*, 6(2), 251-259.

Yazar Biyografisi/Biyografileri

Dr. Öğr. Üyesi Huriye İrem KALAYCI KIRLIOĞLU

1987 Çaycuma doğumludur. 2010 yılında Başkent Üniversitesi (burslu) Sosyal Hizmet Bölümü'nden mezun olmuştur. Aynı yıl Özel Afacanlar Kreş ve Gündüz Bakımevi'nde sorumlu müdür olarak göreve başlamıştır. 2011 yılında Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı İzmir İl Müdürlüğü'nde sosyal hizmet uzmanı olarak görev yapmış, ardından 2012 yılında Adalet Bakanlığı Uşak Denetimli Serbestlik Müdürlüğü'nde sosyal hizmet uzmanı olarak görevine devam etmiştir. 2013 yılında Selçuk Üniversitesi Sosyal Hizmet Bölümü'nde araştırma görevlisi olarak göreve başlamıştır. 2015 yılında Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Sosyal Hizmet Anabilim Dalı Yüksek Lisans programından mezun olmuş; doktorasını da aynı üniversitenin ilgili biriminde 2019 yılında tamamlamıştır. 2021 yılında Karabük Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Sosyal Hizmet Bölümü'nde Dr. Öğr. Üyesi olarak göreve başlamıştır. Evli ve bir çocuk annesidir.

Doç. Dr. Mehmet KIRLIOĞLU

1987 Menderes doğumludur. 2010 yılında Başkent Üniversitesi (burslu) Sosyal Hizmet Bölümü'nden mezun olmuştur. Aynı yıl Ankara Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü Korunmaya Muhtaç Çocuk Şubesi'nde sosyal çalışmacı olarak göreve başlamıştır. 2011 yılında Başkent Üniversitesi Halkla İlişkiler ve Tanıtım Bölümü'nden (çift anadal) mezun olmuştur. Aynı yıl Uşak İl Afet ve Acil Müdürlüğü'ne sosyal çalışmacı olarak atanmıştır. 2012 yılında Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sosyal Hizmet Bölümü'nde

araştırma görevlisi olarak göreve başlamıştır. 2015 yılında Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Sosyal Hizmet Anabilim Dalı Yüksek Lisans programını, 2018 yılında da aynı programda doktorasını tamamlamıştır. 2019 yılında Necmettin Erbakan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sosyal Hizmet Bölümü'nde Dr. Öğr. Üyesi olarak göreve başlamıştır. 2021 yılında Doçent unvanını almıştır. Halen Doç. Dr. olarak görevine devam etmektedir. Evli ve bir çocuk babasıdır.

Ek 1: Allophilia Ölçeği

1. Genellikle Suriyelilere karşı olumlu tutumlarım var.	1	2	3	4	5	6
2. Suriyelilere saygı duyarım.	1	2	3	4	5	6
3. Suriyelileri severim.	1	2	3	4	5	6
4. Suriyelilere karşı pozitif duygular hissederim.	1	2	3	4	5	6
5. Suriyelilerin yanında kendimi rahat hissederim.	1	2	3	4	5	6
6. Suriyelilerle dışarıya çıktığımda rahat hissederim.	1	2	3	4	5	6
7. Suriyelilerin yanında kendim gibi olabileceğimi düşünürüm.	1	2	3	4	5	6
8. Suriyelilere karşı aidiyet duygusu hissederim.	1	2	3	4	5	6
9. Suriyelilerle aramda bir bağ olduğunu hissederim..	1	2	3	4	5	6
10. Suriyelilerin bakış açısını anlamakla gerçekten ilgileniyorum.	1	2	3	4	5	6
11. Suriyelileri daha yakından tanımaya ilgi duyarım.	1	2	3	4	5	6
12. Hayatımı zenginleştirmek için daha fazla Suriyeli arkadaşımın olmasını isterim.	1	2	3	4	5	6
13. Suriyelilerin yaşamışlıklarını dinlemek ilgimi çeker.	1	2	3	4	5	6
14. Suriyelilerden olumlu yönde etkilenirim.	1	2	3	4	5	6
15. Suriyelilerden ilham aldığımı hissederim.	1	2	3	4	5	6
16. Suriyelilere karşı ilgi duyarım (yaşam tarzı, kültür vb.).	1	2	3	4	5	6

Ek 2: Allophilia Ölçeği'nin alt boyutları

Alt Boyut	Maddeler
Rahat Hissetme	3, 4, 5, 6, 7,
Duygusal Yakınlık	1, 2, 10, 11, 13
Benimseme	8, 9, 12, 14, 15, 16